

FRANCOSKI PORAZ V MAROKU

Francosi so morali zapustiti šest postojank ter jih prepustiti rifskim vstašem. — Marokanci pripravljajo napad s 30,000 ljudmi. — Pariški listi kritizirajo tajnost. — Komunisti proti vojni.

PARIZ, Francija, 26. maja. — Vstaši iz Rifa in Džebala so napadli špansko fronto v Maroku v bližini Tahatova. Španska kolona je bila poslana iz Laracha, da jih prežene.

V nekem francoskem komunikeju včeraj zvečer se je glasilo, da so francoske čete severno od reke Ouergha izpraznile šest majhnih postojank, ne da bi bila s tem prizadeta obrambna črta.

Vsak trenutek se pričakuje novega rifskega naskoka proti Francozom in sicer s silo 30,000 mož. Soglasno z informacijo, katero je dobil maršal Lyautey, rezidenčni general, ima Abdel Krim, rifski voditelj, precejšnje rezerve, katere namera poslati v boj. Včeraj se je vršilo v Fezu pod predsedstvom generala Daugana, ki je bil imenovan poveljnikom fronte, vojno posvetovanje.

"Oeuvre", ki je komentiral danes zjutraj francoski komunikej, je izjavil:

— Opustili smo šest postojank pod pritiskom rifskih bojnikov. Kaj potem o naših zadnjih uspehih? Katere postojanke so bile to? Zakaj taka skrivnost?

Dve interpelaciji sta bili predloženi glede maroške vojne, ko se je včeraj zopet sestala poslanska zbornica. Eno je vložil socialistični poslanec Renaudel, drugo pa komunistični poslanec Doriot. Komunisti so kričali: —

— Proč z vojno!

Ministrski predsednik Painleve je izjavil, je je pripravljen govoriti pred zbornico glede vojne v Maroku. Debata pa je bila preložena na sredo, ker je finančni minister Caillaux zahteval trideset milijonov frankov za stroške vojne v Maroku. O tej predlogi se bo tudi razpravljalo v sredo. Vprašanje bo premlateno naenkrat.

Socialisti so manj željni napasti vlado kot so bili pred par dnevi, kajti v socialistični stranki se je pojavil razkol radi Maroka. Stranka je imela včeraj sestanek, da določi, kakšno stališče naj zavzame. Unela se je živahna debata, kajti precejšen del je podpiral ministrskega predsednika Painleveja.

Socialisti se boje, da bodo izgubili svoje močno stališče v poslanski zbornici, če bi se razcepili glede bistvenih vprašanj. Vsled tega so predložili debato, ker jim nudi to časa, da uravnajo svoje lastne spore.

PARIZ, Francija, 24. maja. — Francoska vlada je sklenila izjaviti z Abdel Krimom boj do skrajnosti. Ta načrt je bil omogočen ter zagotovljen vsled podpore Španske ter pasivnosti Anglije.

Louis Malvy, prejšnji minister za zunanje zadeve, ki se nahaja sedaj na povratnem potovanju iz Madrida, je dobil od kralja Alfonza ter generala Primo de Riverre, načelnika vojaškega direktorata, dovoljenje, da sme Francija zasledovati rifske vstaše preko gora v Španski Maroku, dokler ne bo moč Abdel Krima zdrobiti.

Na vprašanja poročevalcev je ministrski predsednik priznal, da se je prejšnji minister za notranje zadeve Malvy pogajal s špansko vlado glede maroškega položaja. Ministrski predsednik je dostavil:

— "Upam, da bo sklenjen dogovor glede vojaških in diplomatskih vprašanj. Propuščam vam, da si mislite kar hočete, a jaz ne morem reči ničesar več."

Stališče francoske vlade je, da je napovedal Abdel Krim Franciji vojno in da je sedaj vojno stanje med Francijo in Abdel Krimom vlada je izjavila, da bo umaknila svoje čete, kakor hitro bo opravila z njim.

Francosi so prepričani, da bo mogoče uspešno izvajati policijsko

sko silo nad Riff pokrajino, kakor hitro bi bil Abdel Krim odstranjen. Ministrskega predsednika Painleve sta gnala k odločni akciji v tej zadevi dva pomisleka. Prvi pomislek je trdovitost rifske ofenzive in naraščajoče število Harkass vstašev v španskem ozemlju, ki so pripravljeni navaliti na istočni Maroko.

Drugi pomislek pa je, da je kampanja, prihajajoča od pretežnega dela francoskih socialistov, ojačila moč komunistov. Painleve, kateremu preti prihodnji ponedeljek strnoglavljnjme v poslanski zbornici radi položaja v Maroku, hoče sedaj predočiti svojim nasprotnikom, socialistom in komunistom, razkol kateremu se ne morejo izogniti.

Ker se vrši vojna v Maroku v polnem obsegu, morajo socialisti ali molčati ali pa strnoglaviti vlado.

Maroko je v enem pogledu obratna točka v evropski politiki. Razvija se v boj za vzdrževanje evropskih kolonialnih sistemov in protektoratov, katerim nasprotujejo komunisti in v manjši meri tudi socialisti. Če bo Francija zdobila Abdel Krima, bo ob istem času avtomatično vzdrževala kolonialni imperijalizem, in po-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

POLARNI RAZISKOVALEC

Slika nam predstavlja znanega ameriškega polarnega raziskovalca Donald B. MacMillana. Ki bo najbrže odpotoval Amundsen na pomoč.

Kirby aretiran kot morilec.

Kirby je bil aretiran kot morilec slaboumne deklice. — Jetnik je zaničal krivdo. — Policiji je povedal, da je skril truplo, hoteč zavarovati nekoga drugega.

NEWBURYPORT, Mass., 26. maja. — Harry A. Kirby, znan tudi kot James Joseph Kirby, katerega so iskale oblasti radi morda Miss Aide Hayward, je bil aretiran včeraj na domu Franka Ponda. Policija ga je zadržala, in tekom popoldneva so ga državni uradniki prevedli v Augusta, Me.

Kirby je prišel tekim pretekli noči v "boarding house" ter pričel govoriti o slabi sreči. Sprejeli so ga in pozneje je šel v družbi drugih v Advent cerkev. Njegova povest pa je vzbudila sum, in policija je bila obveščena.

— Jaz sem lump, a nisem morilec in nobene krvi ni na mojih rokah, — je rekel Kirby.

— Spoznavam, da se nahajam v resnem položaju, a moja žena ni na noben način prizadeta. Dobra ženska je ter upam, da je ne bodo zasledovali, ker ne ve absolutno ničesar o dejstvih, tikajočih se tega slučaja.

Ko so ga vprašali glede nadaljnjih podrobnosti njegovega življenja v Winthrop in njegovega potovanja v Newburyport, je rekel:

— Našel sem truplo Miss Hayward v gozdu ter ga odnesel v kočlo Mrs. Gray, kjer sem ga skril, da zavarujem nekoga drugega.

Na vprašanje, koga ščiti, je odgovoril Kirby:

— Nočem povedati, koga ščiti, vendar vem, da nisem jaz morilec. Nisem ubil deklice in nikake krvi ni na mojih rokah. Mislim, da ne bo nikdo našel trupla in hotel sem le še par nadaljnjih dni. Ničesar nimam, za kar bi živel sedaj ter upam, da ne bo nikdo zasledoval moje žene.

Mrs. Kirby, žena jetnika, je na svojem domu v Saco, Me., pripovedovala, kako se je seznanila z njim in kako sta se pozneje poročila. Rekla je:

— Sestaka sta se v Thiel, N. Y., kjer sta bila oba zaposlena v Letchworth Village sanatoriju. Tri tedne po poroki je mož zbežal od mene. Velika sleparija je bila izvršena v prostoru, v katerem je bilo zaposlenih dvajset mož, in moj mož je pobegnil, še predno se je pričela preiskava.

— Nato sem se vrnila v Saco, da živim pri svojih ljudeh. Kakor-

Angl. industrija začela propadati.

Angleški ministr. predsednik Baldwin je razkril propad industrije. Izjavil je, da so njegovi lastni dohodki skoro popolnoma izginili, in da živi od kapitala.

LONDON, Anglija, 26. maja. — Ministrski predsednik Baldwin je razpravljal danes v poslanski zbornici o novem proračunu in o tej priliki je izjavil, da je vsled stanja angleške industrije zaposlen noč in dan.

Na delodajalce in delavce je naslovil poziv, naj osredotočijo vse svoje duševne sile na eno točko ter najdejo sredstvo, s pomočjo katerega bi se moglo uspešno nasprotovati inozemski konkurenci, ki jo povzroča delovanje ter odprave zastarelih delavskih metod. Rekel je, da je pričel narod spoznavati veliko resnico, da ne more nobena vlada voditi inčun strnjene konkurence proti celemu svetu. V zvezi s tem je pripomnil:

— Moji lastni dohodki znašajo le petino tega, kot so znašali prej. Sedaj moram živeti od svojega kapitala ter si izposojati denar.

O zlati valuti je rekel, da se čvrsta več neumnosti glede učinkovanja tega koraka na industriji, ki kot se je zgodilo to glede katere reki druge odredbe.

Z izjemo Združenih držav ni nikjer drugod na svetu bančna rata tako nizka kot je v Angliji. Edini razred, ki ne more prenesti visoke bančne rate, je razred spekulativov. Bančna rata predstavlja sredstvo, s katerim se lahko zdrobi trupe in karte. To je bilo pogosto dokazano v slučajih nujno potrebnega blaga kot so cin, baker in pšenica in sicer v Angliji ter tudi na drugi strani oceana. Zlata valuta je edina valuta na svetu, ki je varna pred tepci.

litro pa sem bila tukaj, sem čula o mojem možu. Rekel mi je, da je njegovo resnično ime Harry A. Kirby, čeprav se je poročil z menoj kot James Joseph Crawford. Posledica aretacije bo mogoče zopetno odprtje ene najbolj skrivnostnih merilnih afer v državi New York. Ta afera se tiče umora Miss Lillian White iz Brooklyna, ki se je nahajala v Letchworth sanatoriju za slaboumne in koje okostje so našli na vrhu gore Cheesecock v Rockland okraju, aprila meseca leta 1922.

Grozote potresa na Japonskem.

Potres, ki se je vnovič pojavil na Japonskem, je zahteval več žrtev ter povzročil več škod kot se je izprva domnevalo. — Več kot dva tisoč hiš je bilo vpepeljenih.

TOKIO, Japonska, 26. maja. — V težko prizadetem Toyo-Oka so čutili včeraj ponoči dva nadaljna močna potresna sunka. Skoro dve tretjini mesta obstajata iz razvalin in pepela vsled požara, ki se je pojavil takoj po potresnih sunkih. Čudno dejstvo je, da se ni v sedaj prizadetem ozemlju pojavil tekoni zadnjih štiristo let še nikak potres.

Čeprav je v Toyo-Oka par bank začasno zaprlo vrata, zagotavlja vendar vlada, da ni vsled potresa finančni položaj Japonske niti malo prizadet.

Katastrofa se je pojavila tako nenadno, da se ni nudila prebivalstvu niti najmanjša prilika, da bi zbežalo na cesto. Dosti ljudi so ubile tudi skale, ki so se odtrgale od gorskih obronkov.

Lahko zgrajene japonske hiše so gorele kot slama. Cevi vodovoda so se pričele zvijati in pokati in vsled tega je bilo vsako gašenje požara nemogoče.

OSAKA, Japonska, 26. maja. — Uradni seznam izgub v treh krajih, Toyo-Oka, Kinosaki in Minato kaže 278 mrtvih in 526 poškodovanih. Pogorelo je nič manj kot 2320 hiš; porušenihi je bilo 444 hiš.

Sviloprejna industrija je trpela le malo škode. Štiri velike tvornice svile so popolnoma nepoškodovane. Ni še ugotovljeno, v koliko so bili poškodovani spomladanski kokoni, vendar pa se domneva, da so trpeli le majhno škodo.

Po mnenju znanega izvedencea glede potresov, dr. Imamura, je imel ta potres svoj izvor v Japonskem morju.

Vsled odredbe državnega prefekta so se pričeli graditi šeststo hiš. V Kinosaki jih bodo postavili tristo in v Tsuima dvesto.

Gradilni material privvažajo iz Kobe in Himoje.

Sosednji kraji so ponudili v velikih množinah živila, obleko in posteljno perilo in vsled tega je mogoče primerno skrbeti za ponesrečence. Tokio je že zbral pomožni sklad v znesku 20,000 jenov.

Tudi Mikado je prispeval. WASHINGTON, D. C., 26. maja. — Japonski Rdeči križ je obvestil danes Ameriški Rdeči Križ, da je pomoč iz inozemstva nepotrebna. Japonski Rdeči Križ je v svoji poslanici izrazil svojo odkrito zahvalo za ponudeno pomoč, a pripomnil, da je potres omejen na gotove okraje in da je pomoč iz inozemstva nepotrebna.

V nekem ameriškem poročilu iz Tokija se je glasilo, da znaša število mrtvih 500 in ranjenih več kot tisoč.

Zabil si je žebelj v glavo.

PRAGA, Čehoslovaška, 26. maja. — "Burzi Kurir" poroča o podrobnostih samomora, katerega je izvršil preteklega leta v jetnišnici kapitan Miroslav Novotný. Kapitan Novotný je skušal izvršiti samomor s tem, da si je zavrtel v glavo žebelj. Prva dva žebelja, katere je zabijal z leseno cokljico, sta se skrivila, a tretji, štiri palec dolg in zarjavel, je prodiril črepinjo in le z največjo težavo ga je bilo mogoče odstraniti. Ro ni mogel več prenašati bolečin, si je Novotný prerezal žile.

ZA AMUNDSENA NI TREBA SKRBETI

Domneva se, da je kapitan Amundsen s svojo ekspedicijo na varnem. — Na visokem severu so pričeli divjati močni viharji. — Štiri pomožne ekspedicije. — Ameriški mornariški department bo najbrž poslal proti severu svoj vodljivi balon.

Čeprav se že razpravlja o načrtih za eventualno pomožno ekspedicijo, so izkušeni arktični raziskovalci prepričani o usposobljenosti Amundsena ter njegovih spremljevalcev, da se varno vrnejo s svojega poleta na Severni tečaj.

Amundsen, njegov finančni pokrovitelj Ellsworth, dva pilota in dva mehanika so zapustili King Bay na Špicberghih, malo po peti uri popoldne. Ker niso vzeli s seboj nikakih brezžičnih brezžičnih aparatov, niso mogli stopiti v stik z ostalim svetom.

— Na Norveškem ni nikdo v skrbeh za Amundsena, — je izjavil Fridtjof Nansen, slavni polarni raziskovalec. On si zna pomagati tudi v najbolj težavnih položajih.

Po mnenju kapitana Ellisa, člana ekspedicije Oxford vseučilišča tekom preteklega leta, ni mislil Amundsen niti malo na to, da bi se vrnil s Severnega tečaja v aeroplanu. Kapitan domneva, da je došel na Severni tečaj, pustil tam svoj stroj in da je pričel sedaj korakati peš nazaj.

Polkovnik Koch, danski raziskovalec, je rekel, da je treba čakati osem dni, predno se bo kaj izvedelo in čulo o ekspediciji. Treba je dati Amundsen par dni časa, da se prepriča, če je res došel na Severni tečaj.

Soglasno s zadnjimi kabelskimi poročili, ki so prišla preko Oslo, se zbirajo nad arktičnimi pokrajinami težki viharji, ki bodo prisilili Amundsena vrniti se po najkrajši poti, če bo sploh mogel storiti to. Za jutri napovedujejo sneg in meglo.

Pričelo se je že razpravljati o štirih eventualnih pomožnih ekspedicijah. Mornariški department Združenih držav, ki ima na razpolago vodljivi zračni ladji Shenandoah in Los Angeles, je baje pripravljen odzvati se prvemu pozivu na pomoč.

Getir Algarsson, Islandec, ki se je pripravljaval v Liverpoolu na polarni polet z zračno ladjo, je pospešil svoje priprave, da bo lahko priskočil na pomoč.

Komander Donald MacMillan, ki bo prihodnji mesec povedel v polarne pokrajine ameriško raziskovalno ekspedicijo, je baje tudi obljubil svojo takojšno pomoč.

Haakon Hammer, prejšnji sodelavec Amundsena, je rekel, da ima v Švici aeroplan, katerega se lahko v najkrajšem času pošlje proti Severu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledele:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.70	2000 Din. — \$35.20	5000 Din. — \$87.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.		
Računilja na zadnje pošte in izplačajo "Poštni čekovi urad".		
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:		
200 lir \$ 9.20	500 lir \$22.00	
300 lir \$13.50	1000 lir \$43.00	

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške. Računilja na zadnje pošte in izplačajo Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke. POŠILJATVE PO BEZGAJNEM PIEMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.00.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

52 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telefoni: Cortlandt 4897.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko in Kanado	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.50	Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

KJE SE ONI ČASI?

Sednji ameriški poslanik v Londonu, ki je služil prej v Berlinu, kjer si je pridobil splošen ugled, vidi bodočnost v skrajno rožnati luči.

V nekem svojem nagovoru na ameriško trgovsko zbornico v Londonu je pretekoval poslanik Houghton novo dobo prosperitete za svetovno trgovino — in sicer počeni s trenutkom, ko se bodo zopet vrnila normalna črna.

Muči in trapi ga le ena bojazen. Vprašuje se namreč, če bodo namreč Združene države zmogne zadostiti velikanskim zahtevam, katere bo stavljal svetovni trg. Tvorničarjem in trgovcem Združenih držav, — kakor hitro se bo pričel razliviati preko sveta veliki val prosperitete. To je skrajno nepotrebna skrb in le malo je pač ljudi, ki bi jo delili s poslanikom Houghtonom.

Značilno v tem njegovem govoru je priznanje, da se ta volja, že več let napovedovana prosperiteta, še vedno ni pojavila, da ni o njej niti duha, ne sluha. "Normalne razmere", katere je videl že pred štirimi leti zopet uveljavljene takratni predsednik Harding se nahajajo, soglasno s Houghtonom, še vedno v megleni daljavi. Dejstva dajejo poslaniku prav vsaj v tem pogledu. Lepi časi, katere so obljubljali republikanci pred volitvami, se niso uresničili, čeprav ponavlja predsednik Coolidge sleherni dan pobožni izrek "o dobrih kupcih, ki postajajo vsaki dan boljše".

Obratovanje ustavlja v vedno naraščajočem številu ne le promogovniki, temveč tudi topilnice ali šmelce, ki so predstavljale od nekdaj zanesljiv barometer gospodarskega življenja.

Aprila meseca je ugasnil ogenj pod pet in dvajsetimi topilnicami in surovo železo, ki je poskočilo po volitvah od \$21.76 za tono na \$25 tekom februarja, je zopet doseglo steno ceno pred volitvami.

Vedno bolj in bolj narašča število bankrotov in celo najbolj priljubljena ali popularna ameriška industrija, avtomobilska, kaže očitno nazadovanje.

Neka velika avtomobilska tovarnica, ki je aprila meseca preteklega leta dobavila svojim agentom 215.000 avtomobilov, je prodala tekom zadnjega aprila le 155.000 avtomobilov.

Prodaja več kot 150.000 avtomobilov v enem mesecu in sicer potem ene same tvrdke, ni še nikako znamenje težke krize. Nazadovanje pa je značilno za tendenco industrije.

Pri tem pa tudi ne smemo pustiti vniemar ali pregledati dalekosežnih konecij trgovcev z avtomobili glede dovoljenja kreditov, da se foreira ali s silo pospeši prodaja.

Celo konservativni strokovno-delavski voditelji so se žutili prisiljenim izdati svarilo proti vedno naraščajočemu uporabljanju kreditov od strani delavcev, ki posvečujejo na ta način svojo odvisnost od podjetnikov.

Zaenkrat "preiskuje" vlada špekuliranje s pšenico na čikaškem žitnem trgu. Vlada se je lotila dela na temelju teorije, da je izključno le špekulacija zakrivila sedanje nizko stanje pšeničnih cen. Nizko stanje pšenice pa prevladuje izza marca, s kratkimi presledki. Vsled tega je dosti bolj smoteno napraviti špekulacijo odgovorno za visoke cene pšenice tekom preteklega jeseni in zime.

Z več kot ene strani se je dalo tekom preteklega jeseni izraziti prepričanju, da je bilo presenetljivo zvišanje cen pšenice volilni maneuver, vzprijorjen z velikimi sredstvi. Predstavljali administracije so posvem javno izjavljali, da pomenja dvadolarska pšenica za Coolidge več milijonov glasov. Dobička te špekulacije s pšenico pa ni spravljal farmer, kateremu so s tem nastavili vado, temveč spekulant in veletrgovca. Spekulanti kupujejo sedaj zopet pšenico na polju, seveda za okrajno nizko ceno in farmer je danes na slabšem kot je bil kdaj prej.

Tako se godi delavcem. Gospodarski položaj je dovolj ugoden za podjetnike. Ti spravljajo velikanske dobičke. Nezaposlenost ustvarja industrijsko rezervno armado, ki omogoča podjetnikom poslabšanje delavnih pogojev. Pri tem pa tolažijo ubogega izkoriščanega meznega sužnja z "dobročini dobrih časi", ki se baje bližajo ali pa z nebeskim rajem. Prevelika masa pa se zadovolji s tem, mesto da bi se borila za svoje pravice.

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Vsem Slovincem in Slovenkam naznanjam, da bo priredilo društvo sv. Jožefa, št. 53 J. S. K. J., dne 29. maja veselico na 36 Denube St., Little Falls, N. Y. Tem potom vabim vsa tukaj biva-joče in na farmah, da se udeležijo te prireditve. Vem, da so bolj slabi časi, da si človek težko privoščiti malo veselja, pa vsemu, nismo za zmeraj na svetu. Za suha grla in prazne želodce bo že preskrbel

odbor. Svirala nam bo slovenska narodna godba. Začetek ob 7. uri zvečer.

Torej se še enkrat za obilen obisk priporoča odbor.

Louis Lenarčič.

Ely, Minn.

Dne 20. maja je umrl rojak Maksimilijan Levstik, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. J. Bil je več mesecev bolan zaradi revmatizma. Nekaj dni pred

smrtjo mu je odleglo toliko, da se je podal v rudnik na delo. Delal je le par dni, kajti smrt je nastopila naglo. Tako se umikajo začetniki društev drug za drugim, izmučeni od trdega dela pod zemljo.

Počivaj v miru! Tu imamo dvoje vrst suše, sušo v grlu in sušo na zemlji. Vse je rjavo od suše. Če ne bo v kratkem namočilo zemlje, bode leto draga mrva.

Železna voda gre tudi gori s ceno, ker suhači bolj pogosto obiskujejo Ely in zalezujejo kršitelje. Najbolj pomilovanja vredno je to, da so začeli Slovenci izdajati drug drugega, večinoma vsled maščevanja. To je sicer posledica mestnih volitev preteklega jesen. Mesto Ely oziroma okolica ima že veliko tujcev ali turistov, kateri so dospeli od daljnih vročih krajev. Čudno je, da ne pride na misel našim predstojnikom, da bi postavili kazipote na razpotjih, kar bi služilo tujcem v informacijo.

Poročevalec.

S pota.

Zadnjič sem poročal nekoliko iz Keewatin, Minn. Toda pri opisu orača pri Veselovih je častnikar-ka pomota. Mr. Vesel, ki ima malo kmetijo, ni oni, ki je zastopnik lista Glasa Naroda. Glede citiranja Petra Zgaga in splošnega čitva pa se je izrazil rojak Sobar.

To bodi omanjeno, ker na železnem okrožju je mnogo Veselov. Iz Keewatin sem se podal proti Carson Lake. Tam prebivajo moji stari znanci, ki imajo na sta-

novanju Slovence — Rojčkovičev in Keržetovi. Kot se čuje, pride kmalu iz stare domovine rojak Žužek, ki je šel v staro domovino na obisk. Čudi je imel doma dobre čase, se je vseeno domislil, da je Amerika za Amerikance le najbolj-ša. Res je dobra Jugoslavija, ali z Ameriko se ne more kosati. — Rojak Žužek je tukaj vobče znan, zato dobrodošel spet med nami! — tako se čuje na Carson Lake.

Tu se dela dozdeva vsak dan. — Blizu tu je mestce Leetonia Townsite. Tja so nedavno prišli iz stare domovine štirje bratje Bestjančič iz Višnjegore; vsi se mladi korenjaki, vzgojeni v domovini, toda rojeni na Eveleth, Minn. Ko sem bil baš tam, je prišel zadnji od štirih bratrov ter prisneel seboj finih viržink, kakor tudi več drugih starokrajskih predmetov.

Ko sem obiskoval opisane kraje, se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 22letnega sina rojaka Stefana Plešeta. Mladenček se peljal v avtomobilu z William Rajhom, odvetnikom iz Virginije, Minn. Avtomobil, v katerem sta se vozila, je zadel v bližini Chisholma na železniškem križišču in prihajajoči vlak in rojak je bil na mestu mrtve.

V teh krajih kakor tudi drugod, vlada veliko zanimanje za list Glas Naroda. — Ko to pišem, se nahajam skoro na koncu sveta, v Ely, Minn., kjer je velikansko jezero pritoklo v nizavo 45 čevljev in kot bi zagrmelo je odneslo naravni jez. Kaj več novic pošljem kasneje z Ely.

Matija Pogorelec.

Iz Jugoslavije.

Blairovi zastopniki v Beogradu.

Senkaj so došli zastopniki Blairove skupine Pocher, predsednik Blairove podružnice v Londonu Chelodaj in zastopnik Blairove podružnice v Parizu Lenard, da se informirajo o gospodarskem položaju jug. države. Po sestanku s finančnim ministrom in nekaterimi strokovnjaki so izrazili svoje zadovoljstvo nad konsolidacijo jug. gospodarskih razmer in nad napredkom, ki se kaže v jug. državi. Radi izplačila ostalega Blairovega posojila ni bilo razgovorov, ker je treba najprej izpremeniti zakon o posojilu, da se omogoči sodelovanje tudi angleškemu kapitalu. Po razpoloženju, ki vlada med zastopniki Blairove skupine, so izgleli za posojilo zelo dobri. Finančni minister in prolektni minister sta z zastopniki Blairove skupine napravila s posebno ladjo izlet v Smederevo. Tega izleta so se udeležili tudi pomočnik promet. ministra Avramović, industrijskega Savčić ter nekateri ugledni finančniki in gospodarski strokovnjaki. Na izletu se je govorilo tudi o posojilu beograjski občini v zvezi s posojilom za tlakovanje Beograda ter o zgradbi uradnih poslopij s pomočjo posojila.

Zgodba tisočdinarskega bankovca.

To zadevo bi lahko natisnili v berilo, ako bi ne imela svojega kriminalnega zaključka. Evo, kako je bilo:

Na pravoslavni veliki četrtak je poslal beograjski tobakarnar Tanasije Paikič svojega sina Vladimira v monopolsko upravo z listkom, na katerem je bilo napisano vse, kar je želel imeti. Oče je dal Vladimiru tisoč dinarjev v obliki bankovca serije 889 in si je številko za vsak slučaj zapomnil. Ravnal je zelo previdno.

Deček je dobil tobak, ko pa bi ga moral plačati, je s strahom v sren in s solzami v očeh opazil, da ima samo pol bankovca. Ostala polovica je izgubljena na čudežen način, ne da bi kaj opazil.

Vladimir je tekel domov, in oče, ne bodi len, je takoj odšel v Narodno banko in prosil, naj mu zamenjajo bankovce. Uradniki, ki so se prepričali o istinitosti tobakarnarjevih navedb, so vzeli pol bankovca in ga spravili v blagajno ter nesrečnemu starcu izplačali tisoč Din. O dogodku je bila obveščena tudi policija.

Dolgo ni bilo druge polovice ukradenega tisočaka na izpregled. Končno pa se je le pokazala. Pred

dnevi j. prišel v Narodno banko mlad možik, ki je prosil, naj mu zamenjajo pol bankovca, čes, da nujno potrebuje denar. Na vprašanje, kako je prišel do raztrganega denarja, je dejal, da noveci njegov, marveč neke ženske. Dva agenta sta ga odpeljala na policijo, kjer so vzeli njegovo izjavo na zapisnik. Takoj nato so šli detektivi po 19-letno Vukosavo Petrovičev, delavko iz Novega Sada, na katero se je možik izgovarjal, da mu je dala denar.

Vukosava je prišla in izpovedala: "Na veliki četrtak sem bila lačna in brez pare v žepu. Dela nisem mogla dobiti, pa sem odšla na prežo k upravi monopolov. Kmalu sem ugledala dečka, ki mu je gledal iz žepa konec tisočaka. Celoga nisem mogla ukrasti, zato sem ga odčepnila samo polovico in z njo odšla dalje svojo pot. Končno sem jo hotela zamenjati s posredovanjem svojega drugega ljubčka".

Petrovičeva in njen fant sta bila izročena sodišču radi tatvine in poskusa goljufije, ukradeni polovico bankovca pa je prevzela v svojo oskrbo Narodna banka, da ga odtegne prometu in ob svojem času uniči.

Mesto mrličev.

Nikjer na svetu se ne izvrši toliko samomorov kakor v Budimpešti. Zato romajo zdravniki in medicinci vsakega sveta v Budimpešto; nikjer drugod si za študiranje ne morejo tako poceni nabaviti trupla kakor tukaj.

Pegavi tifus v Zagrebu.

Te dni se je pojavil v Zagrebu zopet nov slučaj pegavega tifusa. Zbolel je namreč neki kaznjencec, ki je bil takoj prepeljan v epidemijsko bolnico. Jetniški paznik leži tudi v agoniji in je njegovo stanje brezupno. Radi štirih v policijskih zaporih ugotovljenih slučajih pegavega legarja je odredilo policijsko ravnanje najemerničnejše ukrepe, da prepreči nadaljno razširjanje te nevarne kuge.

Požar.

V Lokvah je dne 3. maja zvečer zgorelo poslopje, v katerem sta stanovali družini Grudnova in Kolenčeva.

Domačini so pridno gasili, da se je preprečilo razširjanje ognja. Škode je nad 30.000 lir.

Peter Zgaga

Nekaj se mi čudno zdi, ko opazim Trunkovo ime v Kovertovi Edinosti.

Ali je Trunk tako nizko padel, da piše za Koverto, ali se je pa Koverta tako povzpela, da se smatra enakovrednega Trunku.

Ker ni niti prvo niti drugo možno, mora biti nekaj zagontnega čarisa.

*

Prijatelj mi je poslal iz Chicago račun fare sv. Stefana. Od sile dosti je imen in od sile števil, med vrstami se pa vije tiha prošnja "dajte" in predrežen opomin, "to je vse skupaj nič, kar ste dali".

*

V "Prosveti" je objavil dr. Kern vzpodbuden članek, katerega bi moral vpočevati vsak ameriški Slovence, posebno tisti, ki ima otroke.

Članek se tiče vzgoje v narodnem duhu ter je teoretično do zadnje črke resničen.

V praksi je seve nekoliko drugače.

Ko se bo dr. Kern vdrugič odpravil v domovino, naj spodobno obišče tudi jugoslovanski konzulat v New Yorku.

Toda, ko bo prišel tja, ne sme povedati, kaj je. V lepi slovenščini naj prosí konzularnega sribarja za to ali ono uslugo. Garantiranu, da bo moral prošnjo najmanj trikrat ponoviti. In ko bo dobil odgovor, stavim, da bo zaklel: Prokleta banda ciganska!

Ta kletvica seveda ne bo namerjena jugoslovanski državi, naši lepi domovini in jugoslovanske mu narodu.

Navidez se bo pa kljub temu zdelo, da je vsemu temu namerjena.

Vsak mora biti ponosen na svojo domovino. In sleherni je tudi ponosen nanjo.

Domovini pa stori največjo uslugo tisti, ki njene nevedne sirove primerno uči, vzgaja in zdravi.

Če bo dr. Kern kdaj kaj takega doživel pri jugoslovanskih oblastih kot so doživeli nekateri pri jugoslovanski oblasti v New Yorku, bo najbrž uverjen, da za nekatere ljudi ni na svetu boljšega zdravlila kot pristna klofuta.

*

V neki južni državi se bo te dni pričela jako zanimiva obravnava.

Po postavah dotične države je namreč prepovedano učiteljem v šolah razlagati, kako je po mnenju učenjakov in znanstvenikov nastal svet.

Neki učitelj se je bil pregrešil, ker je povedal učencem par domneve o nastanku sveta in o razvoju človeka.

Možak se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Pa je res čudno, da nekatere kapitalistične organizacije in organizacije, ki so v direktni službi kapitalistov tako vztrajno zagovarjajo nauk, da je človek ustvarjen po božji podobi in da je najčudovitejša bitje na svetu.

Ako kapitalisti nikakor nočejo, da bi bil človek živinčetu podobnej, naj mu s svojimi bogatimi sredstvi omogočijo, da bo živel kot se človeku spodobi, da bo zavezal v svetu mesto, ki bo soglašalo z njegovim dostojanstvom.

S tem, da plačujejo kapitalisti delavcem sramotno nizke plače, da izrabljajo nežne otroke in slabotne ženske, da jih silijo delati v luknjah, kjer ni ne znaka ne solnca, sami zavračajo svetopisemski nauk o dostojanstvu človeka in o njegovi nadvladi nad vsem živečim.

*

Iz Čehoslovaške poročajo o možu, ki je imel strahovito trdo butico.

Trikrat si je poskusil zabiti žebelj v glavo, pa se mu je trikrat poskus izjalovil.

Tako trdi butic je čedalje manj na svetu. Pa jih je kljub temu še nekaj.

Tisti, ki vlagajo denar v Kovertova podjetja in v podjetja njegove žlahte, imajo pa še za spoznanje bolj trde.

FRANCOSKI PORAZ V MAROKU

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Sledice tega bi bile koristne tako za Anglijo kot za Francijo.

Raditega tudi namerava Anglija zavzeti stališče dobrohotne neutralnosti v maroški zadevi, čeprav morajo francoske čete v svojih operacijah neizogibno priti do Sredozemskega morja, kar so Angličani do sedaj vedno skušali preprečiti.

Če bo Abdel Krim zmagal, — če bodo socialisti strmoglavili vlado Painleveja ter se pogajali z Abdel Krimom in mu odstopili bogato Quergha dolino, — bi pomenjalo to zmago antikolonizistov in uspeh mroskoske politike, da se uniči obstoječe kolonialne sisteme.

Ker so govorili socialisti, da bodo spravili nazaj v urad prejšnjega ministrskega predsednika Herriota, se je slednji poslužil te prilike, da obrazloži svoje stališče glede Maroka. To je storil pred generalnim svetom departamenta Rhone in rekel, da je podpiral rezidenčnega generala Lyauteya, ter odobril njegove priprave, za slučaj napada.

Ker je vlada izjavila, da stoji za Lyautejem in vojaškim poveljstvom v Maroku, je s tem zagotovljena podpora Francije za ofenzivo, kat ro pripravljali Lyautey. Izvzeti so seveda socialisti in komunisti, ki so proti taki podpori.

General Chambrun je dosegel važne uspehe nad rifskimi četami v Alica pokrajini. Odpravil je kongestijo v tem sektorju ter po groženjem dala dolino Quergha Francozi zadenejo povsod na obupen odpor, a cilj desnega krila je bil dosežen, in leva kolona je došla do Ain Dženah ter prisilila sovražnika, da se je umaknil.

RABAT, Maroko, 25. maja. — Vstaške čete, ki so bile pridobljene za stvar rifskega voditelja Abdel Krime, potom sultanove proklamacije na sveto vojno, so pričele polagoma omahovati ter se udajajo francoskim četam, vspricio francoskih uspehov tekom zadnjega tedna, — soglasno z informacijami, ki so prišle iz francoskih virov.

Vspricio kočljivega položaja, v katerem st. nahaja ter neprestano drobčih se njegovih sil je bil Abdel Krim prisiljen obnoviti aktivnosti v Kifane sektorju ter je pričel koncentrirati Marokance, ki so mu ostali zvesti, v namenu da ogrozi francosko komunikacijsko črto z Alžirrom.

Število četašev, ki so še vedno ostali zvesti Abdel Krimu, se ceni na 20.000 mož. Ti možje so porazdeljeni na najbolj nevarne točke fronte in s tem je maroškem vstaškemu voditelju mogoče nuditi Francemzom najbolj obupen in odločen napor.

Operacije zadnjega tedna, — pravi generalni štab, — so omogočile francoskim četam zasedanje vseh prednostnih točk, ki obvladujejo glavne komunikacijske črte med Fezom ter važno dolino Ouergha. Merala francoskih čet je bila dvignjena do skrajnih meja vspricio popročanih okrutosti, katere so izvršile čete Abdel Krime nad ranjenimi in vspricio umorov načetnikov plemen, ki se niso hoteli pridružiti vstašem.

Francoske čete pod polkovnikom Freydenbergom so imele uspešen spopad z maroškim silami ob reki Ouergha. V oficijelnem ugotovili, ki je bilo izdano danes, se poroča o zavzetju Gara de Mezziat.

— Skupina polkovnika Freydenberg, ki se je pomikala proti Gara de Mazziat, potem ko je eprostila postojanke v gorenjem delu doline Ouergha, je zadela na sovražne sile, ki so štele mžaklo pet tisoč mož. Vnel se je oster boj. Sovražnik se je obupno upiral, a je bil pognan nazaj z velikimi izgubami, kljub protinapadom, ki so imeli za posledico ročne spopade z granatami in bajonetami.

Tokom večera so čete Freydenberg zavzele Gara de Mezziat.

POZOR

Slovenci v DETROIT in okolici.

Ker se radi slabega vremena ni vršil izlet pevskega društva

"Ljubljanski Vrh"

v nedeljo, 24. maja, zato bo pa v nedeljo, dne 31. maja 1925

na dobro poznani B. Travnikarjevi farmi.

Tempotom vabimo vse Slovence kakor tudi brate Hrvat, da se tega izleta polnoštevno udeležijo. Za vsestransko zabavo in dobro postrežbo jamči.

Odbor.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Da nudimo našim vlagateljem čimveč koristi in jih spodbujamo k večjemu varčevanju, bomo obrestovali vloge na — "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" mesečno, namesto četrtletno kakor dosedaj.

Od 1. aprila 1925 naprej veljajo pri tem sledeča pravila:

Vloge, katere se vložijo prvega poslovnega dne vsakega meseca, bodo obrestovane s tem dnem; Vloge, katere se vložijo po tem dnevu, bodo obrestovane s prvim dnem prihodnjega meseca.

Vloge, vložene do vstevši desetega poslovnega dne meseca januarja in julija, bodo obrestovane izjemoma že s prvim dnem januarja in julija.

Obrestovanje dvignjenih zneskov se preneha koncem preteklega meseca.

Vloge se obrestujejo po 4% na leto. Obresti se pripisujejo k vlogam 1. januarja in 1. julija.

Vloge nadzoruje Banking Department of the State of New York.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, : New York, N. Y.

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

31

(Nadaljevanje.)

Joried se je obnašala povsem brezbrizno. Kramljala je na svoj običajni način in vsprico njenega čara je Krašovec kmalu pozabil na očitjanja onih sinjih oči. Solnce je zahajalo ter zlatilo z zadnjimi žarki belo postavbo kontese, ki je ustavila svojega konja na neki višini, pod gostimi bukvami in hrasti. Tiho in samotno je bilo na okrog in Krašovec se je zdelo, da mora čuti utripanja svojega lastnega srca.

— Hiteli ste čitati balado! — je zajecal Kurt.
— Dobro, — ustavila se bova tukaj in jaz bom čitala.
Kurt je skočil s konja ter pomagal kontesi. Držal jo je nekaj časa v objemu.

Joried pa je pričela čitati balado, v kateri se je glasilo, da je mladi fant ponudil kraljičini, svojo mlado kri, svoja življenja in sploh vse. Kraljičina ga je ljubila in užila sta par trenutkov radosti.

Krašovec pa ni hotel slišati konca balade, ki je govoril o očetu kraljičine in o krvavi osveti...

Krašovec se ni mogel več premagovati. Prijel je Joried ter jo pritisnil k sebi.

Naenkrat pa se je stresnil.

— Oprostite, kontesa, — je zajecal. — Upoštujte mojo blaznost!

Joried pa je stopila na mehki mah, ga objela ter poljubila na ustnice.

Drevje je šumelo in prve zvezde so se prikazale na nebeskem svodu.

Kurt jo je držal v svojem objemu ter pričel poljubljati njeno lice kot blazen.

— Ta ura je najina ni nikdo nama je ne bo ukradel...

Trinajsto poglavje.

Pričela sta se izprehajati ob robu gozda semintja in od daleč s poljske poti, je prihajalo petje dekel, ki so se vračale s polja domov. Tesneje jo je objel ter ji zrl strastno v oči.

— Joried, ali me ljubiš? — Izreci se enkrat to nepoljmljivo besedo!

V njenih očeh je zablistelo, takoj je obrnila pogled od njega v stran.

— Da, jaz te ljubim, Kurt, — celemu svetu na kljub. In jaz te bom ljubila, dokler bom mogla in smela.

— Dokler boš mogla in smela? Pqtem bo trajala, tvoja ljubezen celo večnost, kajti katera sila na svetu bi ti mogla ukazovati? Vidiš, zdi se mi, kot da je vse lep, očarljiv sen. Tebe, vzvišeno in krasno, smem držati in poljubljati? — Ali ni tako? In vendar je ta sen resna. Hvala Bogu za to, kajti prebujanja iz teh sanj bi ne preživel.

Joried je vzdihnila.

— Zakaj misliti na bodočnost, ko je sedanjost tako lepa? Kako polno in gorko nas obdajata ljubezen in življenje! Balada o Joried in mlademu oprodi je krasna od pričetka, — konec pa je žalosten in raditega hočeva zatisniti oči, da ne vidiva, kaj bo prinesla prihodnja ura.

Govorila je tiho in sanjavo, z neko otožnostjo, ki je pomenjala pravo nasprotje njegove lastne vsičenosti.

— Jaz se je ne bojim! Čutim v sebi moč, da se borim z neonom in peklom za tvojo posest. Če mi le ostaneš zvesta! Če boš le stala ob moji strani, — Joried, — reci mi, da boš storila to! Prizezi mi, da ti bo ta ura sveta kot je meni, — da je moja z dušo in telesom.

Potegnil jo je k sebi ter zrl v njene oči z divjo pretajo. Joried se je zdela, da raste njegova divja, odporna postava in polna strahu se je umaknila.

— Nisem iskal tebe in tvoje ljubezni, Joried. Ponižno sem stal na strani ter si rekel, da je blazno želiti si zvezdo z neba. V svoji veliki naklonjenosti pa si se mi približala in zvezda je padla z neba v moje naročje. Vzel sem, kar se mi je ponudilo, kajti nisem imel več moči ustavljati se sreči! Gorje ti, če si hotela zaneti le majhno lučico, ki naj bi razsvetljevala par sanjavih, mračnih večerov! Iz majhne lučice se je razvil velikanski požar, ki bo uničil vse, kar se ni ta poljub zaobluba za čas in večnost! Odstranil je seč, ki je obstajala med nama in postala sva enaka. — Sedaj te držim, — v življenju in smrti! — Joried, ali me ljubiš?

Stala je pred njim ter zrla nanj z naširoko odprtimi očmi.

Njegova strast je imela nekaj veličastnega ni ogromnega ter se je prav dobro prilagajala njegovemu temnemu obrazu.

Tak divji ponos je sicer nekomoden, a ugaja človeku, ga opaja s svojo pozicijo in v žilah grofice Perpignau se je pretakala francoska kri, ki rada hitro vsplamti.

V tem trenutku ji je ugajala boljše kot kdaj poprej, a to dopadajenje je bilo pomešano s strahom.

Objela ga je strastno.

— Ljubim te, Kurt, ljubim! S teboj pojdem v boj za najino srečo. Ta boj ne bo lahak in s silo ne bo mogoče ničesar opraviti, pač pa s pametjo in diplomacijo. Vsed tega zahtevam kot dokaz tvoje ljubezni eno stvar: Potrpi, molči in čakaj...

Pokleknil je prednjo ter pritisnil svoji drhteči ustnici na njeno roko.

— Vse, vse obljubljam, Joried! Čakal bom, potrpel ter nosl v svojem sreči najino sladko skrivnost, dokler je sama ne proglasi svetu. Ostani le zvesta, Joried in ne izdaj me!

Njegov glas je postal mrljak. Velikan je bil zdrobljen ter je klečal kot povezan suženj pri njenih nogah.

Joried je olajšano vzdihnila. Ker je dobila časa, je dobila vse. Oh, ti ljudje! Nobene šale ne razumejo ter izpremena v sled pedantstva vse v trpko resnico!

Polna nečnosti se je sklonila preko moža, do katerega je v tej uri v resnici občutila nekaj sličnega kot ljubezen ter mu pričela nasipati v oči peska s svojima nežnima ročicama. Mladi lev, brez volje in oslepljen, ji je moral slediti, kamor ga je vodila.

Nj pa se ni smehljala tako samozavestno in frivolno kot poprej.

(Daleč prihodnjici.)

ZNANI IGRALEC IN NJEGOVA ŽENA

Na sliki vidite znanega kinematografskega igralca Richarda Barthelmesa in njegovo ženo Mary Hay.

Delo Lige narodov.

Te dni se bodo vršila važna zborovanja Zveze narodov. Dne 4. maja se je vršila konferenca o nadzorstvu nad trgovino z orožjem. Te konference se bodo udeležili zastopniki 39 držav, med njimi tudi Nemčije in Zedinjenih držav Severne Amerike. Konferenca bo trajala bržkone par tednov in se zlasti z zanimanjem pričakuje, kakšno stališče bo na njej zavzela ameriška delegacija pod vodstvom Buxtona, ki je znan kot pristaš Zveze narodov. Nedavno je namreč v ameriški poslanski zbornici zagovarjal pristop Amerike k mednarodnemu razsodišču.

Velikoga pomena bo tudi zasedanje gospodarskega komiteja, ki se prične 26. maja in čigar glavna naloga bo razpravljati o odpravi vseh izvoznih prepovedi in omejitev. O tem vprašanju, ki ga je sprožila na zadnjem zasedanju Z. narodov italijanska delegacija, je razpravljala gospodarski komitej meseca februarja, a je bilo sklepanje odloženo, da se pritegnejo k posvetovanju tudi zastopniki srednjeevropskih držav, ki v komiteju niso zastopani. Ob tej priliki zborovanja gospodarskega komiteja se bo razpravljalo tudi o novi prošnji avstrijske vlade na Zvezo narodov, naj prouči strokovnjaki gospodarske in carinske odnošaje Avstrije napram sosednim državam.

Obenem se bodo vršila posvetovanja mešanega odbora zastopnikov gospodarskega in finančnega komiteja ter mednarodnega delovnega urada o gospodarskih krizah in v zvezi z njimi z brezposelnostjo. Na teh posvetovanjih se bodo določila vodilna načela o čim enotnejši presoji gospodarskega položaja posameznih držav. Ob tej priliki se bo razpravljalo, ali bi se ne moglo s primernim sporazumom na polju bančne in finančne politike preprečiti ali pa vsaj olajšati gospodarske krize. Znatne predpriprave za to nalogo je izvršila zadnji teden mednarodna konferenca statistikov dela, ki so se v glavnih potezih zedinili glede enotnih shem za klasifikacijo in dustrije, preračunavanje indeksa življenjskih potrebščin in realnih mezd, kakor tudi za statistiko brezposelnosti. S tem bi bila ustvarjena podlaga, na kateri bi se lahko v važnih gospodarskih vprašanjih izvršile primerjave o razmerah v posameznih državah. Izvedba tega dela bo seveda potrebovala še mnogo let.

Prvič se bodo sestali tudi posvetovalni komisiji za varstvo otrok in pobijanje trgovine z deklekt, nadalje komiteje za ustanovitev mednarodne zveze za pomoč pri prirodnih katastrofah. K zborovanju prvih dneh komisij so povabljeni tudi zastopniki obstoječih organizacij v posameznih državah, ki nasledujejo iste cilje.

Razen navadenih zborovanj, ki se vrše v Ženevi, zborujejo meseca maja v Parizu še tri komisije Zveze narodov, in sicer: kontrolni odbor za avstrijsko posojilo Zveze narodov, ki ima dovoliti posojilo avstrijskim zveznim železnicam iz preostanka posojila Zveze narodov, nadalje komisija za duševno sodelovanje, ki ima izdelati organizacijska pravila za mednarodni institut duševnega sodelovanja, ki se ima ustanoviti v Parizu, in končno pododbor za izdelavo načrta konvencije o rečni plovbi po zgledu konvencije, ki je bila sklenjena 1. 1898. na bruselski konferenci za plovbo po Renu. Končno je treba tudi omeniti zborovanje mednarodne konference dela, na kateri se ima razpravljati o podrobnostih že lansko leto obravnavanih načrtov konvencij o paritenem postopanju z ponesrečenimi delavci, o počitku v steklarnah in prepovedi nočnega dela v pekarijah. Razpravljalo se bo na tej konferenci tudi o dveh obsežnih poročilih urada za delo glede najnovejšega razvoja socialnega zavarovanja in o zaključku mednarodne konvencije glede nezgodnega zavarovanja.

Zborovanja mednarodne konference dela in volitev predsednika se pričakuje z velikim zanimanjem. Kot kandidati za predsedniško mesto se imenujejo poslanič Uruguaja v Londonu mr. Edwards, minister dr. Beneš in švicarski zvezni svetnik Schulthess. Prva dva kandidata sta v zadnjem času stopila v ozadje in se pričakuje, da bo dr. Beneš glasno izvoljen, četudi sta emocija in Avstrija izrazili željo, naj se pri sedbi tega mesta upoštevajo tudi njune želje.

NOVA UNIVERZA

V Solnogradu je obstajala doslej bogoslovna katoliška fakulteta. Sedaj se snuje ustanovitev popolne univerze, ki za enkrat še ne bo imela vseh fakultet.

Nova univerza ne bo samo duhovni zavod. Mislijo na ustanovitev rednega državnega vseučilišča, kjer bodo razen duhovnikov benediktinskega reda, poučevali tudi laiki. Študij na novi univerzi bo vsakemu dostopen. Bodoča solnograška univerza je našla že precej mecenov, na čelu jim je pač Pij XI., ki je že nakazal dva večja zneska za novi zavod. V Lünzu je bila pred kratkim konferenca, ki se je je udeležilo trideset opatov raznih benediktinskih samostanov iz vse Evrope in kjer so razpravljali o izpolnitvi univerze v Solnogradu. Tu bodo ustanovili velik konvikt za vse diake benediktinskega reda, ki naj sprejme vase vse klerike reda iz srednje Evrope.

Doslej se je prijavilo približno trideset cerkvenih dostojanstvenikov, večinoma opatje bogatih samostanov, ki hočejo za enkrat nositi vse stroške za ustanovitev modroslovne fakultete in izpolnitve splošne, tudi lajikom dostopne univerze namesto avstrijske vlade, ki sedaj nima za to potrebnih sredstev.

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na elje

FRANCE — 30. maja

PARIS — 6. JUNIJA.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

POGLAVJE O STRASTEH

Kadar je naša želja ali težnja po kaki reči tako močna, da si osvoji vse naše misljenje in prizadevanje in je le s težavo še moremo ukrotiti, takrat govorimo o strasti. Od nagnjenja se razlikujejo strasti v tem, da se nagnjenje mora umakniti, ako to zahtevajo višji razlogi, a strast je slepa in tako močna, da razum ne opravi nič pri njej. Strastni človek ne premišlja, kaj je dobro in kaj ne, kaj mu koristi, kaj škoduje, nego gleda le na to, da zadovolji svojo strast. Strast dobiva svojo hrano iz pisanih predstav domišljije, ki človeku slika vse lepše, nego je v resnici. Tudi ima strast to čudno moč nad človekom, da ga ne pusti nikoli pri miru in mu vedno iznova privajaš baš tiste predstave in misli, ki jih rabi za to, da ugodni svoji strasti. Čim dalje se človek vzdviži v misli, kako prijetno bi bilo, če bi to ali ono dosegel, tem močnejša je želja, da pride do take uresničitve. Vleče ga skoro takaka misel, kakor vleče zemlja nase vse stvari; zato pravimo, da je takaka močna želja težnja.

Težnja pa se more izpremeniti v strast, ako ji ustrežemo preveč ali premalo. Ako kako težnjo večkrat zadovoljimo postane čimdalje močnejša in ako je ne brzdajo z nasprotnimi plemenitejšimi težnjami, se izpremeni v strast. Iz težnje pa nastanejo strasti tudi tedaj, ako jih hočemo uničevati s silo in z nepravimi sredstvi.

Na postanek strasti pa tudi delujejo razna telesna in duševna razpoloženja in lastnosti. Tako se pri telesno krepkih rada razvije strast vladohlepa in nasilja. Telesno slabotni pa lahko podležijo zvijačnosti in prekanjenosti. ki polagoma dobiva popolno premoč čez nje.

Pri nekaterih ljudeh delujejo prebavila tako hitro, da postanejo pogosto lačni in žejni; baš zaradi tega je pri njih nevarnost, da se jim razvije strast pijančevanja in požreznosti.

V različnih dobah življenja se prikazujejo razne strasti. Mladina rada razsaja, veseljači, sumnjiči in je brezmejno maščevalna. Mož je častihlepen in vladohlepen. Stari ljudje pa so kaj radi skopi in nezamupni. Vse te lastnosti, želje in težnje se lahko prevrežejo v strasti, ki potem te ljudi popolno dobe v svojo oblast.

Mnogokrat slišimo o strasti do čitanja, o strasti do pravedanja i. t. d. zlasti pri takih ljudeh, ki imajo zelo razvito domišljijo.

Mnogo strasti pa izvira tudi iz nagonov uprav telesnih in čutnih na pr. sebičnost, požreznost, pijanost, strast do igre in zabave. Najhušja pa je seveda strast, ki zakuje človeka v okove ljubezni. V takem položaju človek nima več razsodnosti, ne razuma, ne lastne volje in le redko se reši teh verig, ki pa mu puste svoje znake za vsa življenja.

Ne mislim ti, mati, dajati pouka za vsak posamezni izmed teh slučajev. Premisli in preudari, v kakšnih okoliščinah živiš s svojim otrokom, potem pa presodi sama, kako ga hočeš varovati.

Pomni pa, da so strasti v dobrem pomenu zaradi vztrajne in močne volje zelo dobro sredstvo pri vzgoji. Pazi le, da slabe strasti brzdaš in krotiš, da z dobrimi tvoj otrok lahko razpolaga v svojo in tvoje veselje.

MALE OGLASI

v "Glas Naroda"

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Kretanje parnikov - Shipping News

28. maja: Belgeland, Cherbourg, Antwerp; Cl-voland, Boulogne, Hamburg.
30. maja: Olympic, Cherbourg; France, Havre; President Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Orduna, Cherbourg; Minnekahda, Boulogne.
2. junija: Martha Washington, Trst; Resolute, Cherbourg-Hamburg.
3. junija: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
4. junija: La Savoie, Havre; Zealand, Cherbourg, Antwerp; Ohio, Cherbourg, Hamburg.
6. junija: Paris, Havre; Homerie, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam.
9. junija: Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg, Antwerp.
10. junija: Aquitania, Cherbourg; Arabic, Cherbourg, Hamburg.
11. junija: De Grasse, Havre; Albert Ballin, Boulogne, Hamburg.
13. junija: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Rotterdam.

Orbita, Cherbourg; Sierra Veniana, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
16. junija: Reliance, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen.
17. junija: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
18. junija: Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.
20. junija: Olympic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Volendam, Rotterdam; Duilo, Genoa.
24. junija: Mauretania, Cherbourg.
25. junija: Belgeland, Cherbourg, Antwerp; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.
27. junija: Paris, Havre; Homerie, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Minnekahda, Boulogne; Andania, Cherbourg, Hamburg; Conte Verde, Genoa.
30. junija: Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremiljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIŽANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homerie, Belgeland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Minnekahda itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

NAZNANILO

bojakom, znaneem in prijateljem, ki me poznajo kot trgovca z zemljišči in zadnjih put let kave in čaja. Jaz potujem v stari kraj 19. junija po trgovskih opravkih in če ima kdo kako željo naj mi poroča, ker prepotoval bom precej krajev v domovini. Joseph Jerše (Jershy) Y. M. C. A., Cedar Rapids, Iowa.
(3x 27.28,29)

Kje je moj brat FRANCE ŽNIDARŠIČ, ki je bil svoječasno v Delagua, Colo., in zdaj pa že dva leta nič ne vem o njem. Kdor kaj ve o njem naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. Jakob Žnidaršič, P. O. Box 431, Cranbrook, B. C. Canada.
(2x 27.28)

Rad bi izvedel kje se nahaja moj brat JOŽEF ZORZUT. Zadnjič sva bila skupaj leta 1917. Če kdo izmed rojakov ve zanj ali če sam čita, naj se oglasi na naslov: Frank Zorzut, Box 455, Sheffield, Penna.
(2x 27.28)

Prečinite s PAIN-EXPELLERJEM svoje bolečine. Trdno vtrijajte, da bo ta čudoviti liniment prodiral skozi luknjice ter dospel do bolečega mesta. Pain-Expeller odpravlja zbiranju ter povzroča pravilno kroženje krvi.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tovarniško znamko Sidro.
F. A. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALE OGLASI

v "Glas Naroda"

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnja, ki vam jih samorej dati valed naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebuje tudi del; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošnjo v stari kraj glasom nanovejših odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojo iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto. Iz Jugosla vije bo pripuščeni v prihodnjih tleh letih, od 1. julija 1924 napre vsko leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samorej dobiti sem šene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T. rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite s pošto.

Prodajamo vome liste za vse prege; tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

MOŠKI Zaščite se Prot molenja

SANTAL MIDY
PREHLAD MEHURJA

SANYKIT
Nobene ali izložitve zaščite. PREPRLBA za MOŠKE. Velika tuba. Kit (c) \$1. Vse lekarnari ali Saa-Y-Kit Dept. B 28 Beekman St., New York. Pišite za okrožnico.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Še nekaj iztisov -

Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York